

BOOKTEGI

beltxarga urdin
edo
beltxarga beltz

ISABEL
HUALDE

itzulpena: Iñaki Bastarrika

BOOKTEGI

Guztion liburuak, guztiontzat

booktegi.eus

ISABEL HUALDE

beltxarga urdin edo
beltxarga beltz

Ba al da porlanazko basoan lumarik usoarentzat?

Itzulpena:

Iñaki Bastarrika

I

AHOTS ISILA

Bi maiatz

Lasaitasun gozatsuz brodatzen duzu neure arrea.

Hegalak errausten ditu (dekoratua hautsi zen)

beldurretik gerratik denboratik gerratik

itzulitako txoriren batek

Saritísima eta bioleta

mendeak eta mendek.

Begira amari

nola tolesten duen gona

ordu hotzei lapurtua

goiz-argi eta aharrausietako inurritxo.

Udak ebatzi egiten du

(maitatzeko duen era)

ene txirikordak harrotzen ditu.

Neskato bat aurkitu dute

haren ahotsa mutu ibai ertzean

haren begiak lazeriatuak

odol arrasto bat ama

susto bat

otsoen otsoen gosea

Eta Parisen iraultzak

Jean Paul eta Simone sutan barrikadak

eta 68ko maiatza.

Emakume zaintzailea

Eta zertaz mintzatuko naiz

zuetaz ez bada

egun batean sitsak bezala hegoei eragiten diezue

maitasun partekatuaren

ziba ezinbertzeko

hainbertze hutsune betetzeko

gure bizitzetan...

maitasun zerutiar apetatsuak

bedeinkatutako kromosomok

tira egiten duzue ene soketatik

neure azala zurrupatz

azken izerdi-zuloraino

dantzan

inozentziaz eta aingeru ahotsez

tristeziaren harpa tinkatzen duzue

-arimaren armoniarik eza-

gaur sakon finkatua

gauaren sabai altuan

eta neure burua

galdatzen duzue

munduarentzat

zilarrezko bandejan.

Liburutegian

Haren eskua sutan da
orrien histasunean
nabaritzen du

izpilikuz betetako landa bat
izan daitekeena.

Emakumeak, ezagutu sailkatu zenbakitu egiten du:

kode sekretu bat
zakur zaunkarien kontrolerako
(batzuetan amesgaiztoak bidaiaz doaz hotzik
betazal itsuko zilarrezko tren baten
itsutze-argian)

edo luminaria txikien lerro bat
arima nahasien bagoian.

Han begiralariak istorioak sortzen ditu
eta gerarazten
gauaren itsasgoran
zati jangoseegi edo
gozoegien eragina

eta haratago usoen hegaldi batek
sakabanatzen ditu hitzak
                olerkariak haizean utzi zituenak
zakur zaunkarien atean.

Emakumeak adoritzen du une isila
salako zehar-argian
sorgin-orratzen hautsa eskuetan.

*Sorgin-orratzek eralda al dezakete
inoren arima?*

Ordenatzen-sailkatzen-zenbakitzen duten sorgin-orratzek?

Beltxarga urdin edo beltxarga beltz

Tripa hutsen min bat bezala

kexatzen da Elisa –itomen arraroa-

Arrazoiaren lepo harroaz

Hutsa geratzen da eta hegorik gabea

hegorik gabea geratzen.

Hegaldi

kabriola

itzuli

edo oihu gisa

itzultzen da bere gorputzera Elisa

beltxarga beltz edo beltxarga urdin

Sostengatua irmo zeruaren kontra

itzultzen da bere ahotsera

isilduaren ahots sakon isilera

Kua-kua ahatetxo beltzak habi bat

aztarkatzen du

gune

sabel

adar

zuztar

edo munduko leku.

Hiru ahizpa

Hobe urdin turkesa

-dio Luisak-

nik ezin dut sabelean sortu

itsasbelar berde elikagarri doiak

zilborra gorantz

eta lursugea.

Oh, ez, -oihu egin du Sofiak-

shuvaratri erraten da

gauak

janzten ditu bere mediak

lentejuelak eta entidadeak

ez gaitu gehiago babestuko zeruak.

Stevenson biluzik pausatzen da

zure begien uhartean

-xuxurlatzen du Maryk-

aztarka eta aztarka egiteko gosea

hainbat altxor aurkitzeko

kakalardo argitsu bezainbat.

Agertokian

Coppolak

argiak pizten ditu

(elkar musukatzen dute)

zelatariak zeuden teilatuan.

Dama zuria

Heroínas erakusketa

Thyssen Museoa. Madril.

Eta bitartean

jainkoak izatera jostatu ahal baikara

gu geu izan ordez

txoriak at

eta dama zuria

beti dago dama zuri bat.

Oroitzen dut

estrofa bat NewOrleansen

dena begi eta argi argi eta begi

azal beltzaren gain

eta perla zuri

errabiatsu blusapean biluzteko

ez zenegon gaiztotasunik

gorriz margotzearen egintzan

Bai bihotz mutu ugari!

William Withehouse

suaren zirkulutik

eta kristalezko bolatik at

eta Zezilia azal eta itzal

dena hautsia barrutik

elur zuri emaztegai herio beltz

Zezilia

zuri beztitu zuten usoek.

Batetik bertzera

Iraila norbaitek irratia piztu du
gela batean
(izan zen bat Paradisu deitua)

gaua da
fakturak ikastaroak zure bizitza
dena paketatua
idatzi baten atze okerra

Tok tok!
esna bakartiren bat edo itzala
lekuren batean
zerbait edo norbaiten hutsa sentitzen?

Amets on bat
maitalerik onena astiro astiro
sartzen poema gisa

Ziutateak estratuak distirak eta zu
zabal-zabal berrogeita hamar eratan
begiak ixtear
goitik behera isuriz
eta bihar arte bihotz.

Bart hotz egin du Ness lakuan
-odol beltzeko tantak euripean-
zuzizko neskatzak dardar hotzik
zeruari begira.

II

BERE ARGIA FINKATZEN DU

Kontua da gainazalen artean beldurrik gabe irristatzen jakitea

ChantalMaillard

Airearen azalaren gain

Neure eskuak aireko hondarren gainean
... desagertuko balira legez

Emana izan zaigu amil-leizeetatik erauztea
lapislazuriaren kolorea
edo libertate trazuak
zilarrezko gaindegian dindilika daudenak

(zaldia trostan doa
bere izarra daraman kostelazioaren atzetik
eta usoa benetakoa da
eta hegaldatzen da maite ditudanen
eta ez ditudanen gain)

Emana izan zaigu maitasuna
aingeru baten hatsa
begietan gatza dugun egunetan
eta nola ez
betirako ilargia
aire mututua
aitorpenen lodia zeharkatzen

munduaren oskola ezkutatuko balitz edo

airea airea herrestan airearen azalaren gain
olerkari sutsuen hitzaldia arrastan eramanez.

Ilargi-orria

Leize-zuloaren barnean
mirariak bata bertzearen ondotik

saguxar itsuek bere ezinegona darabilte
-ate mugikorren irudia-
gauaren kearen gain

Estalaktitak eta estalagmitak
jaisten dira edo altxatzen
elkarri lotuak
bere mundu ikusmolde berezian.

noiz arte hotza
galdetzen duzu
noiz arte pitzadurak hotza
eta negu oihukatzen duen bihotz hau
noiz arte.

Shhhh. Hatz bat ezpainetan jarririk
lerrokadak ezabatzen ditu
enigmen zoladura gara
bertze erro batzuk finkatzen diren paisaia
nork erantsiko gaitu behelainora?

Zeruak ilargi-orri baten dirdira zorrotza proiektatzen du
elurrez estalitako adar baten
harat-honat geldoak
eklipsatzen gaitu.

Bizitza bera idazle

Ez saiatu poetarena egiten
bizitza bera da idazle
urteak hegan doazen bitartean
banbuzko abanikoetan
edo arrozadietako dirdira metalizatuetan.

Bizitzak mur-mur.

Eta zer egingen diozu.
Nahitaez errepasatzen duzu
maitatu zenituenen biografia hautsia
azaro gehiegia nostalgian
areagotzen duten uhartediak

gehiago balio ez dizuten
poemen gain krespak jartzen dituzu
zeren pailazo tonto batek
barre eragin nahi baitizu

esna itzazu txolarreak
pekatu guztien jatorrian
eta heltzen diozu unearen berotasunari
hori zilborra izanen balitz bezala
arnasa hartzen duzun
munduaren amaierako azken eguna.

Entziklopedia

Zenbat aldiz nahastu zen lengoaia

kangrejuaren ibilbidearekin

atzera beti atzera

iker dezagun

itzalak ematen dituzten

txingar eta errautsen gain

hega zaitezte narzisook!

Entziklopediak maitatu ahal balu bezala

edo ni koroatu

edo basoen miresgarria eskuratu

erretzen garenean.

Eta berpiztu behar duzu

begira zeure buruari

hitzen purutasunaren zaindari

eraldatzen eta oldartzen diren

bihotzen jitoan.

Paisaia

uraren konplizitatea itxarotea

sekuentzia laburretan

likidotasun hutsa

tanta batek arnasa hartzen du

bertze batek ebakia

(oraindiklepokoak ene perla guztiak dauzka)

Sugea zelatan

Egia al da ni neu bakarrik izan nintzela tentazioa?

Itzalargia irekitzen da

eta zalantzaren mendebalak estaltzen du

bidegurutze hitzaren lekua

paisaia hitzak hartzen du.

Gorputz eta hitz gara

laute artisau

on egiten du

gauaren danborrean

igeltsozko ekaitzek arrasta gaitzaten uzteak.

Ilargia sonbrairutzat zeukan emakumea

Ohituratzat dauka euri-pesia agurtzea.

Euri jasan zaldun zoroek
zeharkatzen dituzte alanbre-hesiak
irudimen txit handiko
begiratu erlauntza.

Alfonbra gorriaren gain dantza egiten dute panpinek
segurtasun-lerrotik harago
birikek eusten diote
zer egingen diogu tradizioa da
ez obeditu?

edo bibolin amestien
orquestra batean sartu.

Begirada hautsien lurra hautsita
sonbrairutzat ilargia daukan emakumeak
ez du presarik

kaiola estutik irtenda
hedatzen du bere urrezko soka
nahi baduzu
hasperenen bat
jakinduria zaharrarekin
askatu haren kometa.

Ekaitz guztiak pasatzen dira
eta beren argia ezartzen.

Ispilurik gabeko etxeak

Baina zein txikia den hiria

koloreen bereizketa zentzugabeen:

etxeorratz atiko etxola

-Kane hiritarra-.

Ene seme-alabek azalean gordetzen dute

gauerdiaren heiagora.

Delikatuki zizelkatu zituzten

ispilurik gabeko etxe batean

zertarako edertasunaren alferrikako sakabanatzea.

Zatoz

gerorako utz dezagun hitza

berehalako berrien

uholdean sakrifikatua

(orain zirujauak betazal mindu

baten gandorra konpontzen du)

hain da premiazkoa arrosen konspirazioa...

gugandik jarriotzenden urjauzitik edatea

musika hutsean eta harearen arintasuna

-zekale itsasoak-.

Zatoz

proiekta dezagun eguzkia.

Maitasunak eratzen gaitu.

Urte sasoién haserresua

Murgiltzen dena leherketetan itzultzen da.

Badakit garunaren eta odolaren marmarra

harri egiten duen eskorpioaz

badakit kolpatzen duen hitz desegokiaz

badakit isiltasunez

eta haien nota barnekoi hautsiez.

Jaun hordi

orkatza erraldoitzen da

urtaroek bizkortzen duten

haserresu kondentsatuan

nik maite dut eta askatzen naiz

eta zeharkatzen dut haren hiria.

Murgiltzen dena leherketetan itzultzen da.

Sugea gure etxean bihurrikatzen da

eta zimenduak mugitzen ditu

gabon

ordua da gorputz

epelen unean

ez-zuzen eta eder

jainko eguneroko bat legez

gaur euriarekin batera sartu zara.

Eguerdi gorria

Eguerdia...

baten batek bere geografiaren mugak hedatzen ditu hegaldirantz.

Une ezin hobea dirdira gogoratzeko

aingeru aurpegi hori

aranak xurgatuz.

Musika-kaxa irekitzen duzu

eta telefonoak abandonatzen dituzu.

eta oh bai

begira nola dauden soberan

aitzakiak janzgaiak hitzaldiak

azerikeriaren letaginak sobran daude

ispiluaren bestaldera erortzen dira.

Berjaio

gosaldu aurpegi hori haritxo

elutx lubakitua aranak

eguerdi gorri.

Eguzkitan

Luzatzea

mehe

norberaren loaren

kontzientziarik gabeko biderkatzean

auhen ahula ahotsen disoluzioan

bizkar makurtua

katu baten

indargetasun hazkor batekin

ez dago presarik edo larrialdi-argiak

bar-bar eta hezetasunak soilik.

Udako izerdia

egarri perla hitzetan

irristatuz

maitasunaren ezpatarik gabeko dardara

haren hats biluzia.

Aizto eta txokolate

Soilik maitasuna errebeldia egintza gisa

UbertoStabile

Gizonezkoak dio betirako maitasuna
haize-ahobizia
hatzen artean erabili du
adar-ukitua haren azazkalak
eta hitz batzuk zintzilikatzen ditu sahatsean
bere ahotik.

Ez dio emakumezkoak
zauritzen nau zure ilargi ikasiak
aizto eta txokolate
sorgin-argi doi
zure poemen
adierazpen
irristakorra.

Acapulco...
ez duzu aurkituko aingerua
haize ozeanikoetan.

Zergatik ez Stabile
eta haren su-lerroa?
eta hitz bat:
udaberri edo bidazti edo New York
edo zoradura edo padura.

Etorkizuna orain da.
Etorkizuna orain da.

Harri bihotz

Gariak aieneak aletzen ditu haize-kontra
haizeak txistu eta bakardade-isuri
aizkora zainartatua
urez harriaren aurka
harri bihotz.

Gerlari batzuk
ez dira sekula itzultzen gudalditik
baina zuk begira eguzkia
on a dit quelquejour chéri.

Bihotz laino erro harri
garia bakardadea aletzen
aldare zakar bat jarri genuen bizitzarako
erre egiten zuen bizitzak?

ahantzi zenuen berpizte-ogi izatea
lurretik aldendua alkitran usaina duzu
galtzen zara espiraletan
biraka-biraka baitoaz eta erotzen
itzuli gabe gune batera

hegaztiak zure ariman behin batez...
ahalmen amaigabea beren destinua moldatzeko.

Une argitsuak
berriz lehertzen dira soroak
bertze dirdira bat
taupadak bertze batzuk.

Sute berriro izanen da udaberri.

Laranjondoan hilezkortasuna

Egutegiak erabili gabeko zapatak erakusten ditu
mugurdi-haragia eta oliba-mermelada.

Zeren hil baikara eta itzuli
etengabe apaletako isiltasunera

modu izugarrian ekaitzek ekarri zuten
nostalgiaren usaina
elurrak bideak desegiten zituen
eta izotzak hausten
harrien hezur gogorra.

Zure buruan bilatzen duzu bolborategia harmonizatzea
suzko maleta estrainio hori
(bandejaren gain sutan daude
Salomeren
bular biluziak)
eta premiaz eskatzen diozu zeruari
laranjondoan hilezkortasuna.

Egiaz erran dezakezu
hau izan da ogiaren eta ene odolaren herrialdea
gaur amaitzen da
hatz erakusleaz adieraziriko heriotza
zuri eta beltzaren aro deslabatua

bizitzak patruilatu egiten du bihotzetan.

Inurriak lo egiten duen txokoan

Bakeak neutraltasuna
galtzen du kalexka estuetan
foro artifizial eta antipoetikoetan.

Inurriak lo egiten duen txokoan
bertze batek bere fusila altxaten du
baten batek paradisuak esploratzen ditu
horma arrailduetan
*leschansons a la nuitcrient a ma tête
enécrivantdescheminspleinsd'oiseaux.*

Maitagarriak lo egite duen zokoan
bertze batek edertasuna nahi
galburu zilarkarak garaipen
edo aurkikuntza.

Ez da egia ezta ere
inurri guztiak
alargun dirautela
bolbora artean

Zernahi delarik musua
nebulosa edo zirkuko hondamendia
maitagarriak idazten du
*mesedez
atera nazazue abandonu gozo honetatik.*

Orriz orri
eguzki-sistema bilatzen dut exilioan.

Lepo artekatsua duten zisne gorriak

Entzuna duzu erraten
gauzak eta arrosak hiltzen direla.

Baina nik erortzen ikusi ditut
isilean edo abarrotsez
duten izaeraren arabera

erori eta hautsi mugarik gabe
gauzak lurraren kontra arrosak
lepo artekatsua duten zisne gorrien antzera
petaloak desegiten
argitsu diruditenegunetan.

Eta ford bat pasatzen da.
(Richard Gere behelaino artean)
bere klaxonarekin doi ukituz
prostituta batzuen
papar izoztua.

Sinestezina da ze ubera uzten duen
abandonuak gauzetan
bitartean... ipurtargiak ilunpean geratzen dira
hirien bidegurutzetan
eta gora egiten dute teilatuetako argi-zulora
ametsekin eginez
erraz digeritu daitekeen mataza.

Gauak argia bilatzen du ipurtargietan
ipurtargi poetak
ametsak idazten
Esne Bidean.

Zeramika hautsien parkean

Zeramika hautsien parkean

festa-kakaraka prestatzen du hiriak

baina zure bihotza ez dute gonbidatu.

Arriskuak dira zentzudunak

hain arriskutsuak dira zentzudunak...

Isadora ederra

inork ez daki aldi txar batek zer duen atzean

inork ez du galdetzen poxpolo baten asmoaz

zure barrea eta zure gorputza hausten dira aurrietan

baina zuk distira egiten duzu.

Neure sutan erretzen naiz

ba al daki inork norantz hegatzen diren neure begiak

argiak itzali eta arrosak hiltzen direnean?

Festa-kakaraka prestatzen du hiriak

baina neure bihotza ez dute gonbidatu.

Paradisu

Memorian ausentzia
sugearen perla
bihurritua idulkipean

Evaren begi ilunek
xurgatzen dute gaua eta Nigana dira itzultzen
une perfektu bat islatuz.

Ikusiko bazenute nola haien begiek itsutzen dituzten izarrak
Ez al nuke nik emakumea maitatu behar horregatik?

Orduan
esadazue
zer bisio izugarri sartzen den haren ariman
mina diseinatuz
zer legek edo torturak egiten duen gugana
zer hitz zaunk edo dekretuk
zer kondenak.

Hitz egidazu argi-txori
misterioen mundu honen ziurgabetasunetik

zure aurrean makurtzen naiz
baina ez zaitetz gehiago hegaldatu bihotz
ez mokokatu jainkotasun-irak pozoindutako
sagarrak

ezin dut gehiago jasan dantza
suiziden askatasun ezin baketuzkoa.

Bulldog

Argi-malutak jausiko dira bihar soroen gain.

Eta zer leihoak ixtea
gela ospeletan
edo algebran bermatzea
edo arrosen eldarnioan.

Bulldoga hatsankatzen da
ezinegonak ereiten ditu
gau mestizoan
ihes egiten du
Bianca
sorgin-argitik
parkeetako ertzeetatik urrun
non azaltzen diren kristal hautsiak
ez hegoalderantz
hegoaldean itzalak hazten dira
atzamarkatzen dute eta orratzak sartzen
eta lizunkeriak txistukatzen ditu
filibustero tren batek.

Zenbat kostatzen den berriro lehen taupada...
soka tenkatu da zona gorrian
eta beharrezkoa da harriak musukatzea
edo ederrrez zizelkatzea.

Ikusten duzu
desegite hondatian

eta adarrak ateratzen zaizkio.

Argi-malutak jausiko dira bihar aintziren gain.

Larrainetik urrun

Nahi bazenu
aska zenitzake ezinegon-beloak

horrelako zerbait seinalatu
haizez okertu diren errailak bezala
(inurri txikiek amesgaizto batean lez
marrazten zuten
eskolarako bidea).

Tiro batez bota dezakezu
gora gora dioen noria-motorra
saia zaitez
egin dezakezu.
Bisturiz sakatu muinoa
non belarra ekiten dion
desberdintasun usain sendo batekin.

Urrun aroa non agureak
bere hazia astintze zuen
-amaren esne zuria-
printzesa baten aho mututuan.

Leku bat trazatzea
non espiritua altxatzen den nasaiki
uniforme urdinen perbertsioaren gain
oinuts gau baten hasiera
babestea.

Horrela ez dago tokirik
hil-maindireen artean negar-zotinka aritzeko.

Eta gainerakoa... aingeru hazi gozoa
ezpain irekietan isuria.

Kartoi-beldurra

Berea duen herrialde batetik ihes egiten du

kaiolatu lezake koadro lokartzaile batean
sekretuen armazoi arin
poeman mimetizatuak
eta itsasora bota.

Baina itsasoa emakumearen barnean bizi da
horretaz ziur dago bera
itsas-lamien trantze-kantuan
astintzen du eta eransten da
bere enkantamendu kaiolara.

Abandona lezake basoan
non dirdaitzen duen hostoen erne-indarrak
altxatu musika zutabe bat
afeiterik gabeko hanken desafioan
(inurritxoa joan-etorrian eta loreak ilean)

eta atsedean hartu handientsu
bere bihotzaren bulboaren gain.

Itzul liteke berea den herrialdera
eta oinak desitsasi
guztiz belzturiko
sineste-tapiz zaharraren gain

txoriak eta kometak lasterka biluzik
beldurra zentrifugatuz
emakume
zentrifugatuz kartoi tranpa beldurra
k a r t o i a.

Ikus nola kristaltzen den ilargia

Hegazti migrari gisa hegoak astintzen dituzu
ezagutzen dituzu aldeak izerdi-zuloak pultsazioak
gorputza gorputzaren gain
eta txoriak lehertze gisa
ebakitzen dituzu ene azalean

baina atera gaitzen
jar dezagun soinean
euriaren gabardina indefinitua
zure begiratua gaur nahi dut zabaldu
errekatik harago
armonizatua baita
txitxarren kantuarekin.

Begira nola kristaltzenden ilargia
bere misterio funtsezkoa marrazten dizu
argi bai argi
ez izan beldurrik
gaur ez du hautsiko zure arima
haren aho ikusezinaren isiltasunak

errusiarrak amerikarrak
ez dakit
zoro egonezinak sutan
etengabe hozkatuz beren zuztar eta lurraldea.

Bécquer hil da

III

TXANO GORRITXOAK

Nahi dut hautatu izaeraren diamantea.

Sagarrari neuk eman nion lehen hozkada.

Neu izan nintzen lehena.

KabitaSinha

Nahikari

Ez aipa orkideak
ihiak bezala loratzen direnak
zutoin berdea makurtzen dutenak
iraultza baten itzalean.
Puruegia.

Nahikarik gaua sintonizatzen du.
Gogora ekartzen du laranjen zaporea
ezkontza baten usain gazi-gozoa
Yangtsé-ren ertzean.

Hau nahi dut
maitasunaren memoria piztu
eta ez nazala inork seinala.

Zuen
egunsentiaren aldekoak
barre egiten baituzue
dardar egiten duenaren hondakinen gainean

agurtu neure partez
intsekturik txikiena.
Esaiezue
Nahikarik gezurtatzen du uherdura
eta ur loa.

Zutabe eta ke
emadazue distantzia
harri koxkorak haretik bereizten dituen.

Nahikari apeta izan zen.
Ametz eskurakaitza.

Txanogorritxoak

Gauaren irekite sorgortuan
dialektoak errebelatzen dira.
euriak hezetutako lokatzean tatuajeak
edo oinatz (36 zenbakia) batzuen oihartzuna.

Batzuetan erauntsiak desbideratzen du kanta.

Hare-egarri den errekaren
melodia astintzen baduzu
otsoaren ulua itzultzen da sendo.

Aurrera Txanogorritxo
lur hitzun estrainioek
enmarkatzen dute basoa.

Ibilbide argiztatuak
begiramenik gabe hedatuak
sorgin-orratzen hauskortasunaren pean.

Zabiltza zabiltza pasea itzazu zure uhindurak
modako kruzeroen
eta izar-andamioen artean.

Aurrera
printzesa
kontuz
takoiak.

Isilik...zinerrota martxan

Nork nahi zuen jakin
ea eskultura perfektu hori
zeinaren gainean atsedean hartzen zuen eguzkiak
emakumea bera zen udako jainkosa jantzian
ala bigarren mailako aktorea
belaunikatzean doi
paper nagusia lortzeko
bere bizitzako historian.

Isilik..., zinerrota martxan.
Inork ez ditzala uki bere gune ahulak
inork ez dezala disparatu edo deskargatu flasha
orbainen gain
inork ez diezazkiola hankak zabaldu edo itxi
malenkoniari
haren haragia fresko mantenduko dugu
hurrengo udazkenara arte.

Nork nahi du jakin
joera duen suizidiorako edo erailtzeko
egarri den edo logura
urguilu pixarren bat
bere kaxemirezko jertse urdin panparroia-
ren pean.

Hori da utz diezaiozun emakumeari arnasa hartzen
harik eta nakar zurizko ilargi hori...
Oh, bularra aguroegi lehertu da
eszena zikinduz
begira nola odolusten den eta darion.

Erne kamera.

Isilik..., zinerrota martxan.

Maria

Mexikon logirotua
zalantza existentzialen
sonbrairu handi baten pean.

Abandonu estasi gau intsulina edo crac gaindosiak
eragindako harrimenetik desagertzen zara.
Heriotzak azal-ukitu zaitu
ofizinizta mozorrotua
itzulerarik gabeko langabetuen ilaretan
paperak miazkatuz eta miazkatuz.
Eta pixka bat Iparralderago
bakardadea
Repsol-ekin klimatizatua.

Isola isola itzazue ongi leihoak
zuen bihotz-taupada nagia.
eta pantaila biratuz
Maria
zuri begiak iltzatzen
ahoskatuz
astiro
HEGO hitza.

Non geratzen da
hegaztien ibilbide zoragarria
bidaiak irlanda padurak haien azaletan

Maria ederra deitzen diozu
lorik ezin den gauetan
airea aingeru burbuila haren gorputza
plazerek akitua
elurra ahanzturen hauts zuria
haizeorratz eroa
beti Iparra seinalatzen duena.

Promesen maitasunarekin
erretako
neskatoak
arnas dagi
bere azken isiltasuna
hamaika zalantza existentzialek
egindako sonbrairu handi baten pean.

MaryPoppins

Suak norbera arrastan eramaten uztea
norberaren kontua da.

Nork daki izan nintzen soilik itzal
kartoizko panpin
kondaira baten paretetan proiektaturikoa.

Ene aurpegia galtzen zen
aireko tranpen artean
TwiggyBarbies
izotzetan zizelkaturiko panpina adorableak
plastikozko bihotz.

Sahats negarti eroso jarria
lokartuarena egin nuen
baina haizeak ukitzen zuen haizeorratza
norantza guztietan.

Eta hor dator txistu eginez latentziak izerdituz
tximini-garbitzailea
(tximinietatik
ke artean sartzen dira katuak
zentzumenen men ez egitea
eta begi beltz hain ilun horiek
gauen beha ta beha egonak baitita).

Desager gaitezen konpromisoen mapatik

Kedarra!

Kedarra eta lurra Mary-rentzat

Soilik kedarra eta lurra gehi lurra

Bere gonape zabalean.

...

Flotatzen geratzen da airean belztua

tximini-garbitzailearen izen azabatxea

eta haren sinadura

Oh Mary!

Zentzumenen Rita Hayworth

Giroa tanteatzen duzu
urratu txikiak usnatuz
antsietate zikloia.

Buhaka hazitako errekaen ubidean
deabruak mingaina klaskatzen du
eta beldurrak
bere kizkurra indartzen.
Erruletak bira.

Zentzumenen Rita Hayworth
lerratzen duzu eskularrua
eta munduak usnatzen du
edertasunaren hurbiltasuna:
askatzea trentzak gonak
mirotzlokartuxeak
krimen bat eman dezan gabe.

Ez dago ihes gehiagorik
isiluneetako bidazti errari txiki

ez gehiago txoririk
dardarka biluzik
mugetarantz.

Miss "X"

Oh utz iezadazu eratzten
aretoko bertso hotzak
negar egingo banu
ez lirateke erregistraturik geratuko ere.

Utz iezadazu telebista pizten
bere realitiekkin gozatzen
(fortunadun batzuek badute beren bizitza)
utxidazu ene begizuloak disimulatzen
hainbertze leiho daude –begi oxidatu-
esna gauean.
Ez izan ikararik
neure iritziak ez du gatazka nazionalik eragiten.

Utz iezadazu Yanira imitatzen
urrezko itiduna baita
baliabide-maleta dirdaitsu bat naiz.
Begiozu nola argitzen duten
neure begiek? Alderdiaren baderak
neure azkazalek ez dute sekula airea urratzen.

Eraginkor

eskuizkribuak tatuatzen ditut
zure izaren izerdi eternalaren gain
laguntzaile samur mutu
negozio bidaia saihestezinetan
irudi artez arteza biraka dabilena
ohategi aristokratikoetako lujurietan.

Neure biluztasunak

infinitate bertsio hartzen ditu.

Neure belarriak gortzen ditu

burrundara-erlauntza oso batek.

Kongresua abiatua da

gertuzko tximeletak ehizatzer.

Irlandar begirunegabea

Irlandar begirunegabea

Erorarazi du sorbalda

horren biluztasunak

(Dublingo izarrak bere gudua irabaziz

euritari).

Baina emakumeak nahiago izan zuen urraturen bat

elepideen metal hotza

ikono eztabaidaekin horren atzetik ihes egin

izanik zartatzen duen filosofia

eta kontinentea zeharkatzen duena.

Emakumea nekaturik aingeruen urdin desonestaz

beti *loveohmylove*.

Prest emakumea zerua aiztoen artean sortzeko

dirdaituko dute gaur haren ilargi gorriko oreztak

begien aurrean

eguzki gisa.

Aisha

Old Delhi-raitzultzeak

erran nahi du

jainkozaharrenusainean arnastea

hotelak

non debekatua dagoen sarrera animalientzat

eta bizimodu txarreko emakumeentzat

hainbertze algoaza eta itxarote neutralizatu!

Utz ezazu maitasun mezu bat

eta erruduntzat joko zaituzte

Erran zizuten

Aisha

ez ezazu dirdai egin

aldendu zaitetz mundutik

oraindik sinesten duzu zentzu onaren lautadetan?

Zure gorputzak leher egiten du

almanake trastornatu

leherketa erreketan

kantua batzuetan bakartia da

eta bizi

diamante bat

hainbertze dirdaitzen du aldentzen denean!

Malala

Desafio bat bezala

krosko zaharraren legeen aurrean

Malalak ere izena idazten du

eta iparroratzak tartakoa du orratzetan

saguxarrak lez.

Okerren aintziran

bertze ardi batzuek betetzen dute araua

eta atsedean hartzen beren argi zurian.

Sakrifizioa iraunkortu egiten da.

Harbel baten atze ilunean

idazten dut ene izena

MALALA

Ez naiz efigiearen diktadurapean jarriko.

Kraskatu

edo airean igarora musukatu

ezagutzen ez ditudan destinoetan dantzatu.

Malalak bere izena idazten du.

Norantzabioa

harrenmangladian?

Diktatua

Hor giltzabiratzten dena
aparbafadetan

Altxorrahondoradua
eraztuna erian area da
(ez ez da zurea berezko eskubidez)
erantsitako behelainoa
belo bikain gisa
hondarren gain.

Eta zu
Venus ausart
dirdaitzen duzuna zure glose-barran
aukera nazazu ni
playboy maitagarri aristokratiko
egiaz jainkoek koroatu ninduten
zure mundua eratzeko
ez duzu fidantzarik zure izarrean ?

Entzun egizu sarrailean bira egiten duen giltza:
jaguarraren tronuan
bakardadeak bere mantua erreklamatzten du
etxe hutsaren kirrinka

Bertze giltza batek zuzenduko du
ispiluen geografia zailean sartu-sartua dagoena.

Eskarlata edo euri

Gaur hedatu da bonba.
nire izena paseatu dute
hiri guztian zehar
eta eskarniatu naute.

Melarra eskoba kirtena bulargabea
gizonzoroa ema zoroa "emakume hori".

Hitzak nigan zuztatu dira
eta jada ez dakit aingeru naizen edo murru.

Ez ezazu negarrik egin.
begira neuri
gizon bera naiz
emakume bera
zure oinetara emana
bihotza garbi.
zure senar emazte
maitatu nahi duzuna.

Zin degit jainkoagatik gizon izaten segitzen dudala.
Gau honetan berrizdira egingen dut
izar iheskor hotzen neure ohaldean.

Eskarlata.

Orain

dei nazazu *Euri*.

LowCost

Vueling hiritarrak

Ez du nahi bere bigarren azukre koxkorra.

Lowcost Maltara

ez du behar fortifikaziorik

mozal ederren

eranste fina

kaiola berezien

-jauregi joniarrak-

lekuan.

Egun batean ibiliko da lizarren artean

men eginen dio

begien lizuntasunari

ur gardenetan.

ChiarakCienfuegos-i buruz hitz eginen dio

eta espezie aromatikoek

bateratzen baitira

jainko eroen maitasunean.

Chiaragazigozoa...

Ikuspegi eder-bikaina

krokodilo inozenturdinberde

eta frutufreskoena.